

ĶIEĢEĻU ŽOGI

Pēdējos gados reti tiek veidoti nepārtrauktie ķieģeļu žogi (1. att.), bet žogi ar ķieģeļu stabiem un ar koka dēļu, metāla sietu un tamlīdzīgu aizpildījumu starp stabiem ir sastopami diezgan bieži (2., 3., 4. un 5. att.). Tāpat diezgan bieži ķieģeļu stabus veido žogā tikai vārtu iestiprināšanai.

Žoga stabu mūrēšana daudz neatšķiras no attiecīgā šķērsgriezuma kolonnu mūrēšanas, tikai mūrēšanas gaitā stabos jāiemūrē papildu konstrukcijas (detaļas) starpstabu aizpildījuma elementu piestiprināšanai, turklāt staba stinguma palielināšanai staba vidū ieteicams ievietot metāla stieni vai cauruli (6. att.), kuras apakšgals jāiestiprina betona vai pildbetona pamatā. Žoga stabu pamatu iebūves minimālajam dziļumam jābūt tādām pašām kā ēkas pamatu iebūves dziļumam. Virs žoga stabu pamatiem, kam virs zemes līmeņa jābūt izvirzītiem vismaz 20 cm, jāierīko hidroizolācija, sastāvoša no divām rubeoida kārtām bitumena mastikā vai no cita šādiem mērķiem paredzēta hidroizolācijas materiāla. Sevišķa uzmanība jāpievērš tam, lai hidroizolācijas materiāla malas nebūtu izvirzītas ārpus ķieģeļu staba šķērsgriezuma kontūras, jo pretējā gadījumā nokrišņu ūdens, kas tecēs pa stabu uz leju, krāsies uz hidroizolācijas materiāla izvirzījuma un pastāvīgi mitrinās staba ķieģeļus, tādā veidā mazinot to salizturību. Jāņem vērā, ka ķieģeļi eksploatacijas laikā atrodas ļoti nelabvēlīgos apstākļos, tāpēc tiem jābūt augstai salizturībai. Tas pats attiecas arī uz mūrjavu, tāpēc žoga stabu mūrēšanai ieteicams izmantot cementa javu. Javas pagatavošanai cementa un smilšu attiecību tilpuma vienībās aptuveni var ņemt 1:5.

Starp ķieģeļu stabiem parasti izveido 20–40 cm augstu cokolu. Cokolu veido no ķieģeļiem (2. un 4. att.) vai betona (3. att.), un tā uzdevums ir attālināt žoga aizpildošās konstrukcijas (sevišķi koka) no zemes mitruma un mitruma, kas rodas, kūstot sniega kupenām. Ķieģeļu cokolu visbiežāk veido pusķieģeļa biezumā, lai gan tas atkarībā no žoga aizpildījuma var būt arī biežāks.

Ķieģeļa stabi obligāti jāveido ar šuvju pārsiešanos. Bez parastajiem taisnstūra paralēlskaldņa ķieģeļiem stabu mūrēšanā var izmantot arī figurālos ķieģeļus (1., 4. un 5. att.), kas dažādo un uzlabo stabu arhitektonisko noformējumu. Figurālie ķieģeļi var būt dažādas formas, un tos ražo pašmāju uzņēmums a/s «Lode».

Ķieģeļu žoga ierīkošana jāsāk ar tā nospraušanu. Vispirms parasti nosprauž ķieģeļu stabu asu krustpunktus, un tad ap tiem veido ķieģeļu stabu pamatu kontūras. Nospraušanai vispirms ieteicams izmantot koka mietus, kurus iedzen zemē paredzamajās stabu atrašanās vietās, to vidū. Vispirms stabus ieteicams ierīkot nožogojamā laukuma stūros. Stabu augšgalu līmenī novelk auklu, izvēlas vai aprēķina atstatumu starp stabiem, paredzētajās stabu vietās zemē iedzen mietiņus un ap mietiņiem vajadzīgajā attālumā aizizmē būvbedres kontūras stabu pamatiem. Pēc pamatu iebetonēšanas vēlreiz jānosprauž precīzi ķieģeļu stabu atrašanās vietas. Lai visi stabi būtu vienādā augstumā, starp stūra stabiem novelk auklu.

Ķieģeļu stabu šķērsgriezuma izmēri plānā nedrīkst būt mazāki par 380×380 mm (1,5×1,5 ķieģeļa). Atsevišķos gadījumos var mūrēt 250×250 mm neliela augstuma, dekoratīvus stabiņus. Šķērskoku, metāla rāmju un citu žoga elementu (atkarībā no žoga aizpildošās konstrukcijas) piestiprināšanai pie ķieģeļu stabiem tajos atstāj nišas vai iemūrē ieliekamās detaļas (7. att.). Ieliekamo detaļu konstrukcija ir atkarīga no žoga aizpildošās konstrukcijas. Visbiežāk par ieliekamajām detaļām izmanto metāla plāksnītes, aptveres vai stieņus, pie kuriem piemetina vai ar bultskrūvēm piestiprina šķērskokus, metāla sietu ierobežojošos rāmjus utt.

Žoga staba katras kārtas mūrēšanai parasti izlieto četrus pilnos ķieģeļus, bet vidējo daļu (pusķieģelis×pusķieģelis), kurā nostiprināts metāla stienis vai caurule, aizpilda ar cementa javu. Jāmūrē ar šuvju pārsiešanos (6. att.) un nepārtraukti jāveic stabu vertikālītātes un horizontālītātes kontrole, sevišķi vērību pievēršot tam, lai ieliekamās detaļas atrastos vienā līmenī, jo pretējā gadījumā var rasties sarežģījumi ar žoga aizpildošās daļas konstrukciju piestiprināšanu pie ieliekamajām detaļām. Ķieģeļu stabiem, kas paredzēti vārtu nostiprināšanai, vārtu viras jāpiestiprina pie ieliekamajām detaļām vai jāiemūrē stabā līdzīgi kā ieliekamās detaļas. Žoga stabu mūrī jābūt līdzenam, ar izšuvotām šuvēm, jo ķieģeļu stabus neapmet. No mūrējuma kvalitātes lielā mērā būs atkarīgs ne tikai visa žoga izskats, bet arī ķieģeļu stabu ilgizturība (katrs mūrējuma nelīdzne-

1. att. Nepārtrauktais ķieģeļu žogs

2. att. Žogs ar ķieģeļu stabiem un dubultdēļu aizpildījumu

3. att. Žogs ar ķieģeļu stabiem un betona cokolu